

RAAD VOOR VERGUNNINGSBETWISTINGEN

ARREST

nr. A/2013/0655 van 12 november 2013
in de zaak 1112/0788/SA/4/0708

In zake:

de heer [REDACTED] wonende te [REDACTED]

bijgestaan en vertegenwoordigd door:
advocaat Nele ANSOMS
kantoor houdende te 2018 Antwerpen, Mechelsesteenweg 27

verzoekende partij

tegen:

de **GEWESTELIJKE STEDENBOUWKUNDIGE AMBTENAAR** van het
departement RWO, afdeling Antwerpen

bijgestaan en vertegenwoordigd door:
advocaat Willem SLOSSE
kantoor houdende te 2018 Antwerpen, Mechelsesteenweg 64 bus 2
waar woonplaats wordt gekozen

verwerende partij

*Tussenkomen
de partij:*

de **gemeente WIJNEGEM**, vertegenwoordigd door het college van
burgemeester en schepenen

bijgestaan en vertegenwoordigd door:
advocaat Christophe COEN
kantoor houdende te 2018 Antwerpen, Mechelsesteenweg 210a
waar woonplaats wordt gekozen

I. VOORWERP VAN DE VORDERING

De vordering, ingesteld met een aangetekende brief van 13 juli 2012, strekt tot de schorsing van de tenuitvoerlegging en de vernietiging van de beslissing van de gewestelijke stedenbouwkundige ambtenaar van het departement RWO, afdeling Antwerpen van 22 mei 2012 waarbij aan de tussenkomen partij een stedenbouwkundige vergunning wordt verleend onder voorwaarden, voor het herlokaliseren van parkeerplaatsen uit een parkeerdreef naar een geclusterde, landschappelijk geïntegreerde parking en voor aanpassingswerken aan het terrein, infrastructuur- en beplantingswerken ten behoeve van de landschappelijke integratie van de nieuwe parking.

De bestreden beslissing heeft betrekking op de percelen gelegen te [REDACTED] en met als kadastrale omschrijving [REDACTED].

II. VERLOOP VAN DE RECHTSPLEGING

1.

Bij arrest van 28 mei 2013 met nummer S/2013/0142 werd de vordering tot schorsing van de tenuitvoerlegging van de bestreden beslissing verworpen en de behandeling van de vordering tot vernietiging toegewezen aan de vierde kamer.

2.

De verwerende partij heeft een antwoordnota ingediend en heeft deels het originele en deels een afschrift van het administratief dossier neergelegd. De verzoekende partij heeft een wederantwoordnota ingediend. De tussenkomenende partij heeft een schriftelijke uiteenzetting ingediend.

De partijen zijn opgeroepen voor de openbare terechtzitting van 17 september 2013, waar de vordering tot vernietiging werd behandeld.

Kamervoorzitter Nathalie DE CLERCQ heeft verslag uitgebracht.

Advocaat Nele ANSOMS die verschijnt voor de verzoekende partij, advocaat Stijn BRUSSELMANS die loco advocaat Willem SLOSSE verschijnt voor de verwerende partij en advocaat Christophe COEN die verschijnt voor de tussenkomenende partij, zijn gehoord.

Titel IV, hoofdstuk VIII van de Vlaamse Codex Ruimtelijke Ordening (VCRO) betreffende de Raad voor Vergunningsbetwistingen en de bepalingen van het reglement van orde van de Raad, bekrachtigd door de Vlaamse Regering op 20 november 2009, zijn toegepast.

De uitdrukkelijke verwijzingen in dit arrest naar artikelen van de Vlaamse Codex Ruimtelijke Ordening hebben betrekking op de tekst van deze artikelen, zoals zij golden op het ogenblik van het instellen van de voorliggende vordering.

III. TUSSENKOMST

De gemeente WIJNEGEM, vertegenwoordigd door haar college van burgemeester en schepenen verzoekt met een aangetekende brief van 12 september 2012 om in het geding te mogen tussenkomen.

De voorzitter van de derde kamer heeft met een beschikking van 19 september 2012 vastgesteld dat er redenen zijn om het verzoek in te willigen en dat de verzoekende partij tot tussenkomst beschouwd kan worden als belanghebbende in de zin van artikel 4.8.16, §1, eerste lid VCRO.

Er zijn geen redenen om anders te oordelen. Het verzoek tot tussenkomst is ontvankelijk.

IV. FEITEN

Op 25 januari 2012 (datum van het ontvangstbewijs) dient de tussenkomenende partij bij de verwerende partij een aanvraag in voor een stedenbouwkundige vergunning voor *“(h)et herlokaliseren van parkeerplaatsen uit een parkdreef naar een geclusterde, landschappelijk geïntegreerde parking. Aanpassingswerken aan het terrein, infrastructuur- en beplantingswerken ten behoeve van de landschappelijke integratie van de nieuwe parking”*.

De aanvraag betreft het verplaatsen van de parkeerplaatsen in de parkdreef, gelegen in het noordelijk deel van het park '■■■■', naar de naastgelegen grasvlakte, het zogenaamde bestand 9 volgens het Bosbeheersplan, gelegen achter het restaurant 'De Swaen'. Er zullen 70 parkeerplaatsen worden voorzien. De ontsluiting zal respectievelijk gebeuren via een parallelweg naast de ■■■■ (ingang) en een weg die de parkdreef doorkruist om vervolgens aan te sluiten op de thans doodlopende ■■■■ (uitgang). Ook het bestaande fietspad dat de en de thans verbindt, zal worden geherlokaliseerd. De parkdreef zal opnieuw worden aangelegd.

De percelen zijn volgens de bestemmingsvoorschriften van het bij koninklijk besluit van 3 oktober 1979 vastgestelde gewestplan 'Antwerpen', gelegen in parkgebied.

De percelen zijn eveneens gelegen binnen de grenzen van het op 29 maart 2000 goedgekeurd bijzonder plan van aanleg 'Park', meer bepaald in een zone voor parkgebied – openbaar park. Het perceel is niet gelegen binnen de omschrijving van een behoorlijk vergunde, niet-vervallen verkaveling.

De percelen zijn eveneens gelegen binnen de grenzen van het gewestelijk ruimtelijk uitvoeringsplan 'Afbakening van het grootstedelijk gebied Antwerpen', vastgesteld met een besluit van de Vlaamse Regering van 19 september 2009.

De percelen zijn eveneens gelegen binnen het bij koninklijk besluit van 23 december 1972 beschermde landschap 'Omgeving Jan Vlemincktoeren' en binnen het gezichtsveld van het beschermd monument 'Oorlogsmonument te Wijnegem' (13 december 2011).

Tijdens het openbaar onderzoek, georganiseerd van 9 februari 2012 tot 11 maart 2012, worden zes bezwaarschriften ingediend, onder meer door de verzoekende partij.

De gemeenteraad beoordeelt op 16 januari 2012 de aanvraag als volgt:

“ ...

Gelet op de toelichting door schepen E. Somers die het onderdeel van de parking nog eens kadert binnen het totale Masterplan. Momenteel is de eerste fase aan de orde, namelijk het verkeersvrij maken van de dreef en de aanleg van de parking. De zaken werden besproken op een infovergadering met de buurt en tijdens de uitgebreide gemeenteraadscommissie. Uit de persartikels blijkt dat er drie alternatieven zijn, met name de uitrit via de, dewelke echter op een negatief advies stuit van de politie gezien de verkeersonveiligheid. Een tweede mogelijkheid is de uitrit via de dreef die echter niet toegelaten is door het Agentschap Bos en Natuur. Een laatste mogelijkheid welke hier voorligt is de uitrit via de en de toegang via een parallelweg naast de Daarnaast werden nog een aantal individuele problemen gesignaleerd waar indien nodig een oplossing zal worden aan gegeven. De schepen is overtuigd dat het gevaar van het sluipverkeer via de niet bestaat, maar als dit wel mocht blijken kan de parking nog altijd worden voorzien van baren. Voor het comfort van de zal het inrijden via het Marktplaatsplein duidelijk worden gesignaleerd als lokaal en doodlopend. De inrichting zal als zone 30 worden uitgevoerd met gemengd verkeer. Vooraf aan de definitieve aanleg zal op tijdelijke basis al een voorlopige verkeersdrempel in de worden aangebracht. De aanleg van de parking achter de Swaen is trouwens altijd bekeken samen met de herinrichting van de In het lastenboek dat volgende maand aan de gemeenteraad wordt voorgelegd zullen de kleinere aanpassing worden opgenomen die noodzakelijk zijn.

■■■■ feliciteert het bestuur om in de laatste maanden voor de verkiezingen beslissingen te nemen in een dossier als dit. Maar de aanleg van deze parking heeft een impact op de

verschillende verkeersstromen, de circulatie en het wooncomfort van gans het centrum. Het bureau is een landschapsbureau en heeft geen deskundigheid als verkeersbureau. Durf! heeft trouwens altijd gehamerd op inspraak, waar het hier een infovergadering betref, op een totaal verkeerscirculatieplan voor het centrum, op een ingreep tegen het eventuele sluipverkeer en vraagt daarom om dit plan niet goed te keuren zolang er geen cijfers beschikbaar zijn over de verkeersstromen van gans de dorpskom.

■ vraagt om nu al te anticiperen door het plaatsen van de baren omdat dit ook voor de wandelaars in de dreef een goede zaak zou zijn, zeker als het gepaard gaat met een geluidssignaal. Zo hoort men de kruisende auto's aankomen.

Schepen E. Somers antwoordt dat Land een landschapsbureau is, maar dat zij samenwerken met Brut dat een stedenbouwkundig bureau is. Zij werken daarnaast nog eens samen met een ander bureau welk gespecialiseerd is in mobiliteit. De verkeersstromen onderzoeken is goed, maar niet nu. De 65 auto's van de parking die door de wegrijden is duidelijk omschreven aspect. Je kan niet alles op voorhand voorzien, maar een aantal aspecten zoals het plaatsen van drempels werden al voorzien. De bareel in combinatie met de voetgangers en fietsers in de dreef kan inderdaad een meerwaarde hebben en wordt bevestigd.

roept de raad op om toch te wachten op de verkeersstudie omdat de aanleg van de parking geen kleine ingreep is en veel meer is dan de 65 wagens.

...

Het Agentschap voor Natuur en Bos brengt op 22 februari 2012 volgend voorwaardelijk gunstig advies uit:

“...

Voorliggende aanvraag is voorafgaandelijk doorgesproken met ons Agentschap. Als algemene conclusie is ons agentschap voorstander om een oplossing te bieden aan het huidige oneigenlijke gebruik van de dreef als parking. Deze oplossing komt hier grotendeels aan tegemoet.

Voor de aanleg van de nieuwe parking dienen geen waardevolle groenelementen geveld te worden. Het wordt aan de rand van het park gelegd, zodat bijkomende impact (in vergelijking met de huidige toestand) kleiner wordt.

Uiteraard is het gekozen scenario een consensusmodel, waarbij ons Agentschap nog steeds de ontsluiting doorheen de dreef (naar) problematisch vindt, dit omwille van de zachteverkeersas die onderbroken wordt door autoverkeer.

Een ontsluiting richting/..... naar is een alternatief, maar wordt omwille van het moeilijke kruispunt / momenteel niet weerhouden. Echter is er geen onderzoek gebeurd naar mobiliteitseffect terzake, temeer daar dit kruispunt op termijn mogelijks zal heraangelegd worden.

Om deze reden verzoeken wij de ontsluiting in deze richting als mogelijke variant open te houden.:

Ons agentschap geeft dan ook gunstig advies onder volgende voorwaarden:

- Elke hypotheek die gelegd wordt op de ontsluitingsvariant richting/..... dient uitgesloten te worden (variant dient uitgevoerd te worden bij heraanleg kruispunt / en positieve mobiliteitseffecten).

- Na de aanleg van de nieuwe parking dient de dreef onmiddellijk autovrij gemaakt te worden, Voor zover lokaal bewonersverkeer (huizen in het park) en dienstverkeer dient behouden te blijven, dient hiertoe een automatische bareel / toegangspoort geplaatst te worden die onmiddellijk sluit na passage. Enkel zodoende kan het oneigenlijk gebruik van de dreef als parking efficiënt vermeden worden.
 - Op korte termijn dient de dreef hersteld te worden in zijn oude glorie, dit door een rijbaanversmalling, vellen van de zieke bomen / dreef en volwaardig herplanten.
- ...

Het Centrum voor Toegankelijkheid van de provincie Antwerpen brengt op 6 maart 2012 een voorwaardelijk gunstig advies uit.

Onroerend Erfgoed, cel Archeologie brengt op 20 maart 2012 een gunstig advies uit.

Onroerend Erfgoed, afdeling Antwerpen brengt op 20 maart 2012 volgend voorwaardelijk gunstig advies uit:

“ ...

AFWEGING

De aangevraagde werken of handelingen hebben wel impact op de waarden en kenmerken van het beschermde landschap:

De huidige locatie van de parking in de dreef doet in belangrijke mate afbreuk aan de beleving van de dreef, Ook fytosanitair veroorzaakt deze locatie heel wat problemen, waardoor de conditie van de bomen negatief evolueert.

Door de bundeling van de parking achter het restaurant wordt de infrastructuur goed gebundeld. Bovendien heeft deze locatie als voordeel dat de belangrijkste zichttas wordt hersteld.

De voorgestelde beplanting is vrij sober en sluit niet helemaal aan bij de rest van het park. Eventueel kan overwogen worden om in het kader van het landschapsbeheerplan een aangepast beplantingsplan op te stellen voor de parking. Hierbij kan bv gedacht worden aan Gleditsia te gebruiken voor de eerste rijen bij het restaurant, maar andere 'parkbomen' te gebruiken verder naar het park.

De verharding die zich momenteel in de dreef bevindt dient met respect voor de aanwezige bomen te worden verwijderd. Ter vervanging dient goede teelaarde te worden aangebracht. Ook de aanleg van de nieuwe verharding in de dreef dient te geschieden met het nodige respect voor de bomen.

Op de plannen wordt het nodige staatmeubilair voorzien (fietsenstalling, banken, verkeerspaaltjes) waarvan verder geen details worden gegeven. Aangezien deze zaken toch een belangrijke beeldbepalende waarde hebben dienen hierover meer gegevens verschaft te worden.

ADVIES

*Gelet op de bovenstaande argumenten wordt over deze aanvraag **gunstig met voorwaarden** advies uitgebracht. Voorwaarden:*

- de aanwezige halfverharding in de dreef dient na de aanleg van de parking te worden verwijderd met respect voor de bomen;
- opmaak van een maatregelenplan ter bescherming van de dreefbomen tijdens de werken;
- voorleggen van de details van het gebruikte straatmeubilair aan OE;

- opmaak van een alternatief beplantingsplan voor de parking binnen het landschapsbeheerplan.

Overeenkomstig artikel 4.3.3. uit de Vlaamse Codex Ruimtelijke Ordening is de voorliggende aanvraag **niet strijdig** met de hierboven aangehaalde direct werkende normen uit het beleidsveld Onroerend Erfgoed.

In artikel 2 §2 3° van het besluit van de Vlaamse Regering van 5 juni 2009 tot vaststelling van een gewestelijke stedenbouwkundige verordening inzake toegankelijkheid staat dat het besluit niet van toepassing is op voorlopig of definitief beschermde monumenten, archeologische monumenten, varend erfgoed en percelen in voorlopig of definitief beschermde stads- en dorpsgezichten, landschappen, ankerplaatsen of archeologische zones. Wel moet Onroerend Erfgoed in zijn adviezen bij vergunningsplichtige handelingen een afweging maken tussen de vereisten voor toegankelijkheid enerzijds en de te behouden erfgoedwaarden anderzijds. Onze afweging voor dit dossier luidt als volgt: de voorgestelde werken met het oog op een betere toegankelijkheid houden voldoende rekening met de aanwezige erfgoedwaarden.

...

De dienst Waterbeleid van de provincie Antwerpen brengt op 26 maart 2012 een voorwaardelijk gunstig advies uit.

De verwerende partij beslist op 22 mei 2012 een stedenbouwkundige vergunning te verlenen. De verwerende partij motiveert haar beslissing als volgt:

“ ...

BESCHRIJVING VAN DE OMGEVING EN DE AANVRAAG

De aanvraag is gelegen in het noordelijk deel van het [REDACTED]. Op het terrein in aanvraag, welke volgens het bijzonder plan van aanleg gelegen is in een 'parkgebied - openbaar park', bevindt zich een dreef en een restaurant. Het terrein in aanvraag is gelegen in een beschermd landschap. Momenteel bevindt zich in de dreef een parking. Huidige aanvraag beoogt het herlokaliseren van de parkeerplaatsen uit de parkdreef naar een geclusterde, landschappelijk geïntegreerde parking. Bijkomend voorziet men aanpassings-, infrastructuur- en beplantingswerken aan het terrein. Men voorziet de nieuwe parking (70 plaatsen) achter het restaurant. De uitrit zal gebeuren via de De wordt aangepast tot een wandel- en fietsverbinding door de inrit van de nieuwe parking volledig los te koppelen van de De toegang tot de nieuwe parking gebeurt via een parallelweg naast de Het fietspad dat de met de verbindt wordt geherlokaliseerd, nl. parallel met de parking. Het fietspad loopt parallel aan de uitrit van de parking om zo de dreef compact te kunnen kruisen en rechtstreeks aan te sluiten op de die verbinding maakt met het Marktpllein.

BEOORDELING VAN DE GOEDE RUIMTELIJKE ORDENING

Het goedgekeurde BPA 'Park' voorziet de bestemming "Parkgebied - openbaar park". De huidige aanvraag betreft de herlokalisatie van een parking.

Uit lezing uit de voorliggende plannen blijkt dat de aanvraag gedeeltelijk in strijd is met de voorschriften vastgesteld In het bijzonder plan van aanleg op volgende punt:

- Overeenkomstig **art. 7.3.b.** worden binnen het parkgebied parkeerplaatsen toegelaten in o.a. de dreef vanuit de, tussen de en de

Overeenkomstig **art. 4.4.6.** van de Vlaamse Codex Ruimtelijke ordening kan in een stedenbouwkundige vergunning betreffende een bestaand hoofdzakelijk vergunde constructie die krachtens decreet definitief of voorlopig beschermd is als monument, of deel uitmaakt van een krachtens decreet definitief of voorlopig beschermd stads- of dorpsgezicht of landschap, worden afgeweken van stedenbouwkundige voorschriften, voor zover de betrokken handelingen gunstig worden geadviseerd vanuit het beleidsveld onroerend erfgoed.

Hetzelfde geldt voor handelingen in de omgeving van een niet ontsloten monument die noodzakelijk zijn voor de rechtstreekse ontsluiting van het monument

Huidige aanvraag is gelegen binnen het beschermd landschap 'Omgeving Jan Vlemincktoeren' (23/12/1972). De aanvraag valt binnen het toepassingsgebied van art. 4.4.6. van de Vlaamse Codex Ruimtelijke Ordening.

Het ontwerp voorziet een parking rechts van de dreef, tussen de en de, meer bepaald achter het bestaand restaurant. De bestaande parking in de dreef is niet georganiseerd, zeer ruimte-innemend en groot. Bovendien is er een gevaarlijke interactie tussen wagens enerzijds en fietsers en voetgangers anderzijds.

De nieuwe parking vervangt de bestaande parkeerplaatsen in de dreef, wat de beeldkwaliteit van de monumentale as in het park herstelt. Uit het advies van Onroerend Erfgoed dd. 20/03/2012 blijkt dat momenteel de huidige locatie van de bestaande parking in de dreef in belangrijke mate afbreuk doet aan de beleving van de dreef. Door de nieuwe locatie nl. achter het bestaand restaurant, wordt de infrastructuur goed gebundeld en wordt de belangrijkste zichtas (de dreef) hersteld. Aangezien huidige gevraagde handelingen gunstig worden geadviseerd door Onroerend Erfgoed Monumenten, kan er worden afgeweken van de stedenbouwkundige voorschriften van het bijzonder plan van aanleg. Het advies van deze instantie wordt volledig bijgetreden, de voorwaarden opgelegd in het advies van Onroerend Erfgoed - Monumenten dienen dan ook strikt te worden nageleefd.

Verder blijkt uit het advies van het Agentschap voor Natuur en Bos dat voor de aanleg van de nieuwe parking geen waardevolle groenelementen geveld dienen te worden. Aangezien de nieuwe parking aan de rand van het park wordt aangelegd, wordt de bijkomende impact kleiner.

De aanvraag zal zich op aanvaardbare wijze integreren in de omgeving op voorwaarde dat de voorwaarden opgelegd in de uitgebrachte adviezen (Centrum voor Toegankelijkheid, Onroerend Erfgoed, Agentschap voor Natuur en Bos, Provinciebestuur - Dienst Waterbeleid) strikt worden nageleefd.

...

De volgende voorwaarden dienen te worden nageleefd:

“ ...

- **De voorwaarden opgelegd in het advies van het Agentschap voor Natuur en Bos dd. 22/10/2012 dienen strikt te worden nageleefd;**
- **De voorwaarden opgelegd in het advies van het Centrum voor Toegankelijkheid dd. 06/03/2012 dienen strikt te worden nageleefd;**
- **Er dient rekening gehouden te worden met het advies van Onroerend Erfgoed Archeologie dd. 20/03/2012;**

- *De voorwaarden opgelegd in het advies van Onroerend Erfgoed - 'Monumenten dd. 20/03/2012 dienen strikt te worden nageleefd;*
 - *De voorwaarden opgelegd in het advies van de Provincie Antwerpen - Dienst Waterbeleid dd. 26/03/2012 dienen strikt te worden nageleefd.*
 - *De aanleg van straatkolken op de parkeerplaatsen als veiligheidsmaatregel bij calamiteiten.*
 - *De verkeersremmende maatregelen die werden aangehaald in de gemeenteraadsbeslissing dd. 16/01/2012 dienen worden uitgevoerd.*
- ...

Dit is de bestreden beslissing.

V. ONTVANKELIJKHEID VAN DE VORDERING TOT Vernietiging

A. Ontvankelijkheid wat betreft de tijdigheid van het beroep

De verzoekende partij is een belanghebbende derde voor wie de beroepstermijn, overeenkomstig artikel 4.8.16, §2, 1°; b) VCRO, zoals gewijzigd bij decreet van 8 juli 2011, ingaat de dag na deze van de startdatum van de aanplakking.

De verzoekende partij legt een document voor “bekendmaking afgifte stedenbouwkundige vergunning” waaruit kan afgeleid worden dat de aanplakking niet vroeger dan op 29 mei 2012 gebeurde. Het beroep van de verzoekende partij, ingesteld op 13 juli 2012, is tijdig.

B. Ontvankelijkheid wat betreft het belang van de verzoekende partij

Om als derde belanghebbende bij de Raad een beroep te kunnen instellen vereist artikel 4.8.16, §1, eerste lid, 3° VCRO dat de verzoekende partij, als natuurlijke persoon of als rechtspersoon, rechtstreekse of onrechtstreekse hinder of nadelen kan ondervinden ingevolge de bestreden vergunningsbeslissing.

Het wordt niet betwist dat de verzoekende partij woont in de die dienst zal doen als uitrit van de te herlokaliseren parking en dat haar eigendom direct grenst aan de percelen waarop de aanvraag betrekking heeft. Uit de uiteenzettingen in het oorspronkelijke verzoekschrift blijkt dat de verzoekende partij ervoor vreest dat “de verkeerssituatie ter plaatse zal drastisch wijzigen, wat uiteraard ook gevolgen zal hebben op de leefkwaliteit van verzoeker, als bewoner/eigenaar”. Ze maakt daarmee voldoende aannemelijk een belang te hebben om het beroep bij de Raad in te stellen, omwille van de hinder en nadelen die ze vreest te zullen ondervinden ten gevolge van de bestreden beslissing.

VI. ONDERZOEK VAN DE VORDERING TOT Vernietiging

Eerste middel

Standpunt van de partijen

In het eerste middel voert de verzoekende partij de schending aan van de artikelen 7 en 14 van het BPA 'Park', goedgekeurd bij koninklijk besluit van 29 maart 2000, van de artikelen 4.4.1 en 4.4.6 VCRO, van de artikelen 2 en 3 van de wet van 29 juli 1991 betreffende de uitdrukkelijke motivering van de bestuurshandelingen en de schending van de algemene beginselen van behoorlijk bestuur, in het bijzonder het zorgvuldigheidsbeginsel, van artikel 4.7.15 VCRO en van artikel 3 van het Besluit van de Vlaamse Regering van 5 mei 2000 betreffende de openbare onderzoeken over aanvragen tot stedenbouwkundige vergunning, verkavelingsaanvragen en aanvragen tot verkavelingswijziging.

Zij zet in het eerste onderdeel uiteen:

“ ...

V.1.1 Eerste onderdeel: schending art. 7 en 14 BPA en schending art. 2 en 3 wet 29 juli 1991 betreffende de uitdrukkelijke motivering van de bestuurshandelingen.

24. Artikel 4.3.1. §1 VCRO bepaalt dat een stedenbouwkundige vergunning geweigerd moet worden indien: (...)

25. Zoals reeds werd aangehaald zijn de percelen waarop de aanvraag betrekking heeft, gelegen in parkgebied conform het gewestplan Antwerpen.

26. Artikel 14 van het KB van 28 december 1972 houdende de inrichting en de toepassing van de gewestplannen en de ontwerpgewestplannen maakt het volgende mogelijk in parkgebied: (...)

27. Het perceel is voorts gelegen binnen de grenzen van het BPA. Dit BPA kleurde de percelen waarop de aanvraag betrekking had in als 'parkgebied' (groene kleur): [foto]

28. Het BPA voorziet in artikel 7 volgende mogelijkheden in dergelijk 'parkgebied': (...)

29. Nergens in deze stedenbouwkundige voorschriften wordt in de mogelijkheid voorzien om een parking aan te leggen. Bovendien zal de oppervlakte van de parking ruimschoots de maximale oppervlakte van 100m², zoals vermeld in het BPA overschrijden.

30. Dat het bij opmaak geenszins de bedoeling geweest is een parking te voorzien in de zone die daarvoor vandaag aangesneden wordt, blijkt duidelijk uit het plan van het BPA zelf. Hierop wordt immers een duidelijke zone voor parking afgebakend, door een aanduiding met de letter P: (...)

31. Op deze zone zijn specifieke stedenbouwkundige voorschriften van toepassing (artikel 14): (...)

32. De aanduiding 'P' werd niet gegeven aan de in casu betrokken percelen, zodat het duidelijk is dat conform het BPA geen parking aangelegd kan worden.

33. Daarenboven wordt in het BPA duidelijk gesteld dat de aanleg van een parking conform een op te maken beheersplan dient te gebeuren. Dit beheersplan werd opgemaakt. Het uitgebreid Bosbeheersplan dateert reeds van 2004. Dit plan situeert de parking geenszins op de vandaag weerhouden locatie (cfr infra). Ook op dit punt is het aangevraagde met andere woorden manifest in strijd met het BPA en het bosbeheersplan.

34. Door verwerende partij werd erkend dat het vergunde niet bestaanbaar is met de geldende stedenbouwkundige voorschriften. In het bestreden besluit wordt hierover het volgende gesteld:

“Uit lezing van de voorliggende plannen blijkt dat de aanvraag gedeeltelijk in strijd is met de voorschriften vastgesteld in het bijzonder plan van aanleg op volgend punt:

- Overeenkomstig art. 7.3 b worden binnen het parkgebied parkeerplaatsen toegelaten in o.a. de dreef vanuit de, tussen de en de

35. Ondanks deze vaststelling werd geoordeeld dat de aanvraag, gelegen binnen beschermd landschap ‘Omgeving Jan Vlemincktoeren’ valt onder artikel 4.4.6 van de Vlaamse Codex Ruimtelijke Ordening. Dit artikel stelt het volgende: (...)

36. Nu door het Agentschap Onroerend Erfgoed op 20 maart 2012 een voorwaardelijk gunstig advies bekomen werd, zou dit voor verwerende partij voldoende zijn om de strijdigheid met het BPA naast zich neer te leggen en de aanvraag te vergunnen.

37. Verzoeker is van oordeel dat voor deze strijdigheden met het BPA, ondanks de toepassing van art. 4.4.6 VCRO, geen afwijking verkregen kan worden. Door verwerende partij werd immers zonder meer toepassing gemaakt van art. 4.4.6 VCRO zonder passende beoordeling en zonder afdoende formele motivering.

38. Nochtans was een passende beoordeling en een afdoende formele motivering vereist.

39. Niettegenstaande afwijkingen verleend kunnen worden overeenkomstig art. 4.4.6 VCRO diende dergelijke afwijking ondanks het gunstig advies van Onroerend Erfgoed, expliciet gemotiveerd te worden in het bestreden besluit. Ook Uw Raad oordeelde zeer recent op 19 juni 2012 dat het toestaan van afwijkingen wel degelijk afdoende gemotiveerd dient te worden: (...)

40. Ook voor voorliggende aanvraag volstond het geenszins louter te verwijzen naar het gunstig advies van Onroerend Erfgoed. Er diende een degelijke motivering voor voorliggende afwijking te worden verleend. De bestreden beslissing schendt de formele motiveringsplicht en in het bijzonder de art. 2 en 3 van de wet van 29 juli 1991 betreffende de uitdrukkelijke motivering van de bestuurshandelingen.

41. In het bestreden besluit wordt enkel het volgende gesteld:

“(...) Huidige aanvraag is gelegen binnen het beschermd landschap ‘Omgeving Jan Vlemincktoeren’ (23/12/1972). De aanvraag valt binnen het toepassingsgebied van art. 4.4.6 van de Vlaamse Codex Ruimtelijke Ordening. (...)”

42. Het advies waarnaar verwezen wordt, betreft bovendien slechts een voorwaardelijk advies. Door het agentschap Onroerend Erfgoed werd zelf vastgesteld dat de

aangevraagde werken of handelingen wel degelijk impact hebben op de waarden en kenmerken van het beschermd landschap.

43. Door zonder meer een afwijking toe te staan door verwijzing naar art. 4.4.6 VCRO, ondanks slechts een voorwaardelijk gunstig advies van Onroerend Erfgoed en zonder enige motivering, werd het bestreden besluit genomen in strijd met art. 2 en 3 van de wet 29 juli 1991. De vaststelling van de strijdigheid met het BPA en de vaststelling dat een grote parking wordt aangelegd in een beschermd landschap noopte tot een formele inhoudelijke afweging bovenop de loutere verwijzing naar artikel 4.4.6 VCRO.

...

De verwerende partij repliceert:

"...

1.

De aanvraag is conform het gewestplan Antwerpen (goedgekeurd op 3 oktober 1979) gelegen in parkgebied en conform het van toepassing zijnde BPA "Park" (goedgekeurd op 29 maart 2000) eveneens in parkgebied.

De aanvraag diende dan ook getoetst te worden aan de voorschriften van het van toepassing zijnde BPA (stuk nr. 9).

Het is correct dat de aanvraag gedeeltelijk in strijd is met de voorschriften van dit plan en dit wordt ook duidelijk naar voor gebracht in de bestreden beslissing:

"Uit lezing uit de voorliggende plannen blijkt dat de aanvraag gedeeltelijk in strijd is met de voorschriften vastgesteld in het bijzonder plan van aanleg op volgende punt:

- Overeenkomstig art. 7.3.b. worden binnen het parkgebied parkeerplaatsen toegelaten in o.a. de dreef vanuit de, tussen de en de"*

2.

Bijzonder aan huidige aanvraag is dat deze ook is gelegen binnen een definitief beschermd landschap, met name "Omgeving Jan Viemincktoeren" (goedgekeurd op 23 december 1977).

In gevallen waarbij werken worden aangevraagd die betrekking hebben op een voorlopig of definitief beschermd monument of die plaatsvinden binnen een voorlopig of definitief beschermd stadsgezicht of landschap, kan worden afgeweken van alle stedenbouwkundige voorschriften zolang de werken gunstig geadviseerd worden vanuit het Agentschap Onroerend Erfgoed. Deze afwijkingsmogelijkheid ligt vervat in art. 4.4.6. VCRO: (...)

3.

Vastgesteld moet worden dat verwerende partij de toepasbaarheid van dit artikel in casu niet betwist. Verzoekende partij haalt in zijn uiteenzetting bij dit onderdeel enkel aan dat naar zijn mening de afwijking van de stedenbouwkundige voorschriften (in casu bestemmingsvoorschriften) niet voldoende gemotiveerd is. Concreet stelt verzoekende partij: (...)

Verzoekende partij meent dat er in de bestreden beslissing slechts enkel een verwijzing naar art. 4.4.6. VCRO zou voorkomen en dat dit onvoldoende is. Hij verwijst hierbij naar rechtspraak van Uw Raad, met name het arrest in de zaak 1011/0095/A/2/0076 van 19 juni 2012.

3.1.

Wat de verwijzing naar dit arrest betreft, moet opgemerkt worden dat dit niet handelt over art. 4.4.6. VCRO maar over art. 4.4.1. VCRO. Hoewel beide artikelen vallen onder Titel 4, Hoofdstuk IV, Afdeling 1 VCRO, ressorteren ze elk wel onder een aparte onderafdeling. Zo maakt art. 4.4.1. VCRO deel uit van Onderafdeling 1. "Beperkte afwijkingen" en art. 4.4.6. VCRO van Onderafdeling 6. "Beschermd monumenten, stads-en dorpsgezichten en landschappen".

Artikel 4.4.1. VCRO kan van toepassing zijn bij aanvragen die niet gelegen zijn in een beschermd landschap, maar wanneer dit zoals in casu wel het geval is, moet gekeken worden naar de specifieke bepalingen van art. 4.4.6. VCRO teneinde na te gaan welke afwijkingen van de stedenbouwkundige voorschriften mogelijk zijn.

Er kan dan ook niet dienstig worden verwezen naar dit arrest.

3.2.

Voor wat betreft de argumentatie dat de bestreden beslissing behept zou zijn met een motiveringsgebrek omdat beweerdelijk enkel maar zou worden verwezen naar art. 4.4.6. VCRO zonder enige verdere motivering, moet eigenlijk verwezen worden naar de tekst van de bestreden beslissing zelf.

Uit deze beslissing valt wel degelijk af te leiden waarom ervoor geopteerd werd om achter het bestaande restaurant een parking aan te leggen: (...)

Uit de beslissing vallen de motieven waarom geopteerd wordt om de parking aan te leggen op de thans voorziene plaats, wel degelijk af te leiden. Dit kan in alle redelijkheid niet worden ontkend.

Daarnaast wordt in de bestreden beslissing evenzeer aangegeven dat het aangevraagde in strijd is met de bestemmingsvoorschriften (zie supra randnr. 1) en dat aldus, teneinde de werken te kunnen vergunnen, toepassing gemaakt moest worden van art. 4.4.6. VCRO, hetgeen inhield dat een bindend advies van de afdeling Onroerend Erfgoed moest worden gevraagd: (...)

Erfgoed een dergelijk bindend en voorwaardelijk gunstig advies afgeleverd dat integraal deel uitmaakt van de bestreden beslissing, hetgeen ertoe leidde dat de bestreden beslissing kon worden afgeleverd (stuk nr. 6 — bijlage).

4.

Op basis van al het bovenstaande dient aldus geoordeeld te worden dat het standpunt van verzoekende partij niet kan worden bijgetreden.

Uit de bestreden beslissing wordt niet enkel verwezen naar art. 4.4.6. VCRO, maar worden de motieven die de toepassing van dit artikel noodzakelijk wel degelijk weergegeven (zie supra randnr. 3.2.).

Daarnaast is ook het volledige advies van het Agentschap Onroerend Erfgoed als bijlage bij de bestreden beslissing gevoegd opdat eenieder kennis zou kunnen nemen van de inhoud ervan.

Besloten moet aldus worden dat er geen sprake kan zijn van een motiveringsgebrek en van een schending van de door de verzoekende partij in dit eerste onderdeel aangehaalde bepalingen en beginselen.
...

De tussenkomende partij stelt:

“ ...

In de vergunningsbeslissing wordt erkend dat de aanvraag afwijkt van de voorschriften van het BPA Park, doch wordt geoordeeld dat hiervan geldig kan worden afgeweken op grond van art. 4.4.6 VCRO dat tevens betrekking heeft op aanvragen binnen een beschermd landschap. Hiertoe is vereist dat de betrokken handelingen gunstig geadviseerd worden vanuit het beleidsveld onroerend erfgoed.

De verzoeker meent dat deze afwijking op grond van art. 4.4.6 VCRO niet kon omdat geen “passende beoordeling” werd doorgevoerd en geen “afdoende formele motivering” werd gegeven.

De verzoeker meent dat de gewestelijk stedenbouwkundig ambtenaar zich in zijn motivering enkel heeft gebaseerd op het gunstig advies van Agentschap Onroerend Erfgoed, wat onvoldoende zou zijn om de afwijking te verantwoorden. Hiertoe geeft de verzoeker een al te beperkte lezing van de vergunningsbeslissing.

8. *Aan de vereisten van art. 4.3.1, §1 VCRO en art. 4.4.6 VCRO is in casu voldaan én de afwijking werd afdoende gemotiveerd in de vergunningsbeslissing.*

Het staat buiten kijf dat de aanvraag voorwaardelijk gunstig werd geadviseerd door het agentschap Onroerend Erfgoed – monumenten. Daarnaast moet het gevraagde uiteraard in overeenstemming zijn met de goede ruimtelijke ordening. Ook dat werd in de vergunningsbeslissing uitdrukkelijk en afdoende onderbouwd.

De motivering stelt terecht dat de aanvraag gedeeltelijk in strijd is met art. 7.3.b van het BPA Park aangezien binnen het parkgebied weliswaar parkeerplaatsen worden toegelaten, doch op andere plaatsen, waaronder de dreef vanuit de, tussen de en de

De reden waarom hiervan wordt afgeweken wordt in de vergunningsbeslissing zeer duidelijk toegelicht in het kader van de beoordeling van de goede ruimtelijke ordening: (...) (onderlijning toegevoegd)

Het advies van Onroerend Erfgoed - dat in de beslissing uitdrukkelijk wordt bijgetreden - stelt: (...)

Het is bijgevolg volstrekt onjuist te stellen dat de motivering van de vergunningsbeslissing beperkt zou zijn tot een verwijzing naar het gunstig advies van Onroerend Erfgoed. De redenen waarom het in casu toegelaten en zelfs aangewezen was om af te wijken van het BPA Park worden duidelijk opgenomen in de beslissing.

9. *De tussenkomende partij wenst overigens nog te verduidelijken dat de afwijking veel minder verregaand ingaat tegen het PBA Park dan wat de verzoeker doet uitschijnen. Het BPA Park voorziet in art. 14 uitdrukkelijk een parking voor gemeenschapsvoorziening en stelt daarover: (...)*

Het bosbeheersplan voorziet als beheers- en beleidsdoelstelling de verplaatsing van de parking in de kastanjedreef naar het aangrenzende grasland (stuk 8, p. 43). Dit is het grasland waarop de parking nu daadwerkelijk werd vergund.

Voor “bestand 9”, zijnde het grasland waarop in de vergunning de aanleg van de parking wordt voorzien, stelt het bosbeheerplan: “Dit perceel zal grotendeels ingenomen worden door de aan te leggen parking” (stuk 8, p. 50)

Verder wordt deze nieuwe parking in het bosbeheerplan (p. 58) nog verder toegelicht: (...)

Bijgevolg werd reeds in het bosbeheersplan voorzien in de verplaatsing van de parkeerplaatsen naar een parking op die locatie, net in functie van de goede ruimtelijke ordening. Het aantal wagens waarvan sprake in het bosbeheersplan is niet ingegeven vanuit milieuhygiënische bekommernis, maar vanuit een inschatting van het mogelijk aantal plaatsen en kan dan ook niet worden gehanteerd als een soort van maximumnorm zoals de verzoeker lijkt te doen.

Overigens blijkt uit dit bosbeheersplan ontegensprekelijk dat de vergunde aanleg de ontwikkeling van het park en de goede ruimtelijke ordening beter dienen dan de bestaande toestand waarbij de wagens in de dreef parkeren.

...”

De verzoekende partij herhaalt in de wederantwoordnota haar standpunten en dupliceert nog:

“ ...

*29. De afwijkingsmogelijkheid, zoals voorzien in artikel 4.4.6 VCRO heeft immers uitsluitend betrekking op **bestaande** en **hoofdzakelijk vergunde** constructies. De in casu bestreden beslissing betreft evenwel een volledig nieuwe constructie, zijnde de aanleg van een parking! De afwijkingsmogelijkheid zoals voorzien in artikel 4.4.6 VCRO is met andere woorden eenvoudig niet van toepassing. Verwerende partij maakte hiervan ten onrechte toepassing.*

...”

Beoordeling door de Raad

1.

In het eerste onderdeel van het eerste middel voert de verzoekende partij in essentie aan dat de bestreden beslissing van de stedenbouwkundige voorschriften afwijkt, in het bijzonder van de artikelen 7 en 14 van het bijzonder plan van aanleg ‘Park’ (hierna BPA ‘Park’) en dat de verwerende partij toepassing heeft gemaakt van artikel 4.4.6 VCRO louter op grond van het voorwaardelijk gunstig advies van het Agentschap Onroerend Erfgoed, maar nagelaten heeft “een passende beoordeling” te maken en haar beslissing op dat punt afdoende te motiveren.

2.

De artikelen 2 en 3 van de wet van 29 juli 1991 betreffende de uitdrukkelijke motivering van de bestuurshandelingen (formele motiveringswet) bepalen dat elke eenzijdige rechtshandeling met individuele strekking die uitgaat van een bestuur en beoogt rechtsgevolgen te hebben voor één of meer bestuurden of voor een ander bestuur, in de akte de juridische en feitelijke overwegingen moet vermelden die aan de beslissing ten grondslag liggen, en dat deze afdoende moeten zijn.

Een vergunningsbesluit moet derhalve duidelijk en op afdoende wijze de redenen opgeven waarop het vergunningverlenend bestuursorgaan zijn beslissing steunt.

Er kan derhalve enkel rekening worden gehouden met de motieven omschreven in de bestreden vergunningsbeslissing.

3.

Artikel 4.3.1, §1, eerste lid, 1° VCRO bepaalt (*Titel IV. Vergunningenbeleid; Hoofdstuk III. Beoordelingsgronden; Afdeling 1. Algemene bepalingen*):

“Een vergunning wordt geweigerd:

1° indien het aangevraagde onverenigbaar is met:

- a) stedenbouwkundige voorschriften of verkavelingsvoorschriften, voor zover daarvan niet op geldige wijze is afgeweken,*
- b) een goede ruimtelijke ordening;”*

Artikel 4.4.6 VCRO luidt als volgt (*Titel IV. Vergunningenbeleid; Hoofdstuk IV. Afwijkingen van stedenbouwkundige voorschriften; Afdeling 1. Afwijkingsmogelijkheden; Onderafdeling 6. Beschermde monumenten, stads- en dorpsgezichten en landschappen*):

“In een stedenbouwkundige vergunning betreffende een bestaand hoofdzakelijk vergunde constructie die krachtens decreet definitief of voorlopig beschermd is als monument, of deel uitmaakt van een krachtens decreet definitief of voorlopig beschermd stads- of dorpsgezicht of landschap, kan worden afgeweken van stedenbouwkundige voorschriften, voor zover de betrokken handelingen gunstig worden geadviseerd vanuit het beleidsveld onroerend erfgoed.

Hetzelfde geldt voor handelingen in de omgeving van een niet ontsloten monument die noodzakelijk zijn voor de rechtstreekse ontsluiting van het monument.”

Uit de vermelde bepalingen volgt dat de vergunningverlenende overheid die vaststelt dat het aangevraagde afwijkt van de stedenbouwkundige voorschriften toch een stedenbouwkundige vergunning kan verlenen in de gevallen zoals voorzien in artikel 4.4.6 VCRO.

De vergunningsverlenende overheid die beschikt op grond van artikel 4.4.6 VCRO dient na te gaan of (1) de aanvraag betrekking heeft op een bestaand hoofdzakelijk vergunde constructie (2) die krachtens decreet definitief of voorlopig beschermd is als monumenten, hetzij deel uitmaakt van een krachtens decreet definitief of voorlopig beschermd stads- of dorpsgezicht of landschap en/of (3) de betrokken handelingen gunstig werden geadviseerd door het Agentschap Onroerend Erfgoed, waarbij geldt dat de afwijkingsmogelijkheid tevens geldt voor handelingen in de omgeving van een niet ontsloten monument die noodzakelijk zijn voor de rechtstreekse ontsluiting van het monument.

Het eerste onderdeel van het eerste middel van de verzoekende partij komt er in wezen op neer dat de verwerende partij de voormelde toepassingsvoorwaarden niet heeft onderzocht, noch heeft beoordeeld in de bestreden beslissing, waarbij de verzoekende partij er in haar wederantwoordnota op wijst dat het aangevraagde geen betrekking heeft op een bestaande constructie, maar integendeel op een nieuwe constructie aangezien een vergunning wordt verleend voor een nieuwe parking.

4.

De bestreden beslissing bevat aangaande de toepassing van artikel 4.4.6 VCRO een passus onder de bespreking van de bezwaren en opmerkingen. De verwerende partij stelt dat geen toepassing wordt gemaakt van artikel 4.4.1 VRCO, maar wel van artikel 4.4.6 VCRO, dat de aanvraag valt onder het toepassingsgebied van deze bepaling, dat de aanvraag is gelegen binnen het beschermd landschap 'Omgeving Jan Vlemincktoeren', dat aangezien de aangevraagde handelingen gunstig worden geadviseerd door Onroerend Erfgoed er kan afgeweken worden van de stedenbouwkundige voorschriften van het bijzonder plan van aanleg.

Onder de titel "beoordeling van de goede ruimtelijke ordening" herhaalt de verwerende partij, zonder meer, dat de aanvraag valt onder het toepassingsgebied van artikel 4.4.6 VCRO.

De bestreden beslissing bevat echter geen passus waaruit blijkt dat de verwerende partij enige aandacht heeft besteed aan de voorwaarde van artikel 4.4.6 VCRO dat de afwijkmogelijkheid slechts geldt voor een stedenbouwkundige vergunning betreffende "een bestaand hoofdzakelijk vergunde constructie", hetzij voor handelingen die noodzakelijk zijn voor de rechtstreekse ontsluiting van een monument.

De verzoekende partij wijst er bovendien niet ten onrechte op dat het aangevraagde een "nieuwe" parking betreft, hetgeen de verwerende partij herhaalde malen bevestigt in de bestreden beslissing.

5.

Uit het voorgaande volgt dat uit de bestreden beslissing geen zorgvuldige beoordeling blijkt van de toepassingsvoorwaarden van artikel 4.4.6 VCRO

Het eerste onderdeel van het eerste middel is in de aangegeven mate gegrond.

OM DEZE REDENEN BESLIST DE RAAD VOOR VERGUNNINGSBETWISTINGEN

1. Het verzoek tot tussenkomst van de gemeente WIJNEGEM, vertegenwoordigd door haar college van burgemeester en schepenen is ontvankelijk.
2. Het beroep is ontvankelijk en gegrond.
3. De Raad vernietigt de beslissing van de verwerende partij van 22 mei 2012, waarbij aan de tussenkomende partij de stedenbouwkundige vergunning wordt verleend onder voorwaarden voor het herlokalisieren van parkeerplaatsen uit een parkeerdreef naar een geclusterde, landschappelijk geïntegreerde parking en voor aanpassingswerken aan het terrein, infrastructuur- en beplantingswerken ten behoeve van de landschappelijke integratie van de nieuwe parking op de percelen gelegen te [REDACTED] en met als kadastrale omschrijving [REDACTED].
4. De Raad beveelt de verwerende partij een nieuwe beslissing te nemen over de aanvraag van de tussenkomende partij en dit binnen een termijn van drie maanden te rekenen vanaf de betekening van dit arrest.
5. De Raad legt de kosten van het beroep, bepaald op 275,00 euro, ten laste van de verwerende partij.
6. De Raad legt de kosten van de tussenkomst, bepaald op 100,00 euro, ten laste van de tussenkomende partij.

Dit arrest is uitgesproken te Brussel, in openbare terechtzitting op 12 november 2013, door de Raad voor Vergunningsbetwistingen, vierde kamer, samengesteld uit:

Nathalie DE CLERCQ, voorzitter van de vierde kamer,

met bijstand van

Katrien VISSERS, toegevoegd griffier.

De toegevoegd griffier,

De voorzitter van de vierde kamer,

Katrien VISSERS

Nathalie DE CLERCQ